

Recenzja

rozprawy doktorskiej mgr Magdaleny Płacheckiej
zatytułowanej „**Efekty ekonomiczne działań Policji w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego**” napisanej pod kierunkiem naukowym dra hab. Tadeusza Dyra, prof. UTH oraz promotora pomocniczego dr Marzanny Lament

Uwagi wstępne

Dokonując oceny rozprawy doktorskiej mgr Magdaleny Płacheckiej, uwzględniono obligatoryjne wymogi formalno-prawne stawiane dysertacjom, determinowane przepisami ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.). Zgodnie z wymogami ujętymi w Ustawie, w kolejnych punktach recenzji dokonano oceny pracy doktorskiej, kierując się następującymi kryteriami:

1. Dobór problematyki badawczej i tematu pracy
2. Cel badawczy, hipotezy pracy, metody badawcze
3. Struktura i treść pracy
4. Ocena merytoryczna i formalna pracy
5. Uwagi szczegółowe
6. Konkluzja końcowa

1. Dobór problematyki badawczej i tematu pracy

Recenzowana rozprawa podejmuje ważne teoretycznie i mające dużą wagę praktyczną zagadnienia dotyczące efektów ekonomicznych działań Policji w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego. Kwestie te nieczęsto podejmowane są w pracach doktorskich w nie resortowych szkołach wyższych. Większość dotychczasowych opracowań koncentruje się przede wszystkim na problemach metod i technik stosowanych przez służby policyjne. Natomiast zagadnienia związane z efektami ekonomicznymi działań Policji są dosyć rzadko analizowane w polskiej literaturze przedmiotu. Sprawia to, że brakuje pogłębionych

opracowań na ten temat. Tymczasem, jak słusznie zauważa Autorka rozprawy – w zakresie bezpieczeństwa publicznego istotnym obszarem badań powinien być także aspekt ekonomiczny, zarówno z punktu widzenia identyfikacji poziomu, jak też struktury wydatków publicznych na finansowanie działalności Policji. Doktorantka dostrzega również deficyt badań, a w konsekwencji kompleksowych opracowań podejmujących poznanie i ocenę efektów działań Policji w ujęciu regionalnym. Niniejsza praca wychodzi naprzeciw potrzebie uzupełnienia tej luki. W związku z tym przyjęty temat pracy doktorskiej ma wyjątkową wagę, zarówno ekonomiczną, społeczną i gospodarczą, ponieważ bezpieczeństwo publiczne warunkuje rozwój społeczno-gospodarczy i poziom dobrostanu całego społeczeństwa. Domenę tę coraz powszechniej uznaje się za priorytet działania każdego systemu społeczno-gospodarczego.

Podjęty przez Doktorantkę wysiłek rozpoznania tych dylematów zasługuje na pochwałę. Uważam, że postawiony problem badawczy jest niezwykle ważki i może być uznany za w pełni uzasadniony i odpowiedni dla rangi rozprawy doktorskiej. Tym samym ocena wagi i aktualnego znaczenia podjętej w rozprawie problematyki jest pozytywna.

2. Cel badawczy, hipotezy pracy, metody badawcze

Głównym celem badawczym opracowania jest **identyfikacja i kwantyfikacja efektów ekonomicznych działań Policji w zakresie ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego Polsce.**

Przyjętemu celowi pracy podporządkowano następujące cele szczegółowe:

C1: Ocena poziomu bezpieczeństwa publicznego w Polsce i jego zróżnicowania przestrzennego

C2: Identyfikacja poziomu i struktury wydatków publicznych na finansowanie działalności Policji

C3: Ocena zależności pomiędzy wzrostem wydatków na finansowanie Policji a poprawą bezpieczeństwa publicznego?

C4: Ocena zależności pomiędzy wzrostem wydatków na finansowanie Policji a efektami ekonomicznymi realizacji zadań przez Policję w zakresie ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego

Przedstawione cele wyznaczyły tok wywodów w całej dysertacji.

Teza badawcza sformułowana przez Doktorantkę brzmi następująco: **Efekty ekonomiczne działań Policji w zakresie ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego są adekwatne do poziomu wydatków budżetowych na ich finansowanie.**

Do zweryfikowania sformułowanej tezy przyjęto następujące hipotezy badawcze:

H1: Poziom bezpieczeństwa publicznego w Polsce, mimo znacznego zróżnicowania przestrzennego, systematycznie wzrasta.

H2: Wzrost wydatków publicznych na finansowanie działań Policji umożliwia przede wszystkim poprawę wynagrodzeń funkcjonariuszy oraz wyposażenia w sprzęt i uzbrojenie niezbędne do realizacji zadań z zakresu ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego

H3: Wzrost wydatków na finansowanie działań Policji sprzyja poprawie bezpieczeństwa publicznego w Polsce.

H4: Istnieje statystycznie istotna zależność pomiędzy wzrostem wydatków publicznych na finansowanie działań Policji a efektami ekonomicznymi jej działań w zakresie ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego.

W zasadzie teza, jak też hipotezy są poprawnie sformułowane i konsekwentnie udowodnione w pracy. Niemniej jak podkreślałam w wielu recenzowanych przeze mnie pracach doktorskich, w których przyjęto podobny sposób prezentowania tez i hipotez, kontestację wywołuje następująca kwestia, otóż w większości prac doktorskich przyjmuje się na ogół, że definiuje się jedną główną hipotezę badawczą, którą ewentualnie uzupełnia się hipotezami pomocniczymi. Wyznaczając jednak tezę a następnie hipotezy, należało przyjąć inną kolejność, ponieważ hipoteza to twierdzenie, które w wyniku weryfikacji wymaga udowodnienia lub falsyfikacji. Stawianie hipotez i dowodzenie ich racji, bądź błędu jest podstawą rozwoju nauki. Natomiast teza jest zdaniem bądź twierdzeniem, które zawsze jest prawdziwe. Teza może być wynikiem hipotezy, która została udowodniona jako prawdziwa i nie wymaga przeprowadzenia dowodu. Warto nadmienić również, że przyjmując najpierw tezę wkraść się może błąd fałszywego założenia, polegający na tym, że przyjmując fałszywe założenie może dojść do dowodzenia kolejnych błędnych tez. Brak refleksji na temat prawdziwości wszystkich jawnych i ukrytych założeń grozi budowaniem zawieszonych w próżni rozbudowanych teorii, które w całości falsyfikują się po zniesieniu założenia.

Poczynione uwagi krytyczne traktuję przede wszystkim jako działanie edukacyjne dokonywane w dobrej wierze: mam nadzieję, że Doktorantka zapozna się z nimi, być może zechce wziąć je pod uwagę w dalszej pracy naukowej.

Mimo poczynionych uwag można uznać, że w efekcie przyjęte w ocenianej dysertacji cele, teza oraz hipotezy badawcze, właściwie wytyczają zakres realizacji: aspektu teoretycznego, badawczego i aplikacyjnego. Pomogły przede wszystkim przeprowadzić Autorce badania naukowe o walorach poznawczych i pragmatycznych.

Dla udowodnienia przedstawionych hipotez badawczych oraz osiągnięcia założonych celów pracy, Autorka w sposób przemyślany i satysfakcjonujący przedstawiła metody badawcze i sposób przeprowadzenia badań. Wykorzystała głównie metody badań ekonomicznych, prowadzonych w nurcie ekonomii pozytywnej, w tym:

1. Metodę krytycznej analizy literatury, pozwalającą na ocenę stanu wiedzy w zakresie teoretycznych aspektów roli bezpieczeństwa publicznego w teorii dóbr publicznych.
2. Metody analizy dokumentów źródłowych, pozwalającą na identyfikację stanu bezpieczeństwa publicznego w Polsce oraz wydatków na finansowanie działalności Policji.
3. Metody analizy i syntezy, pozwalające na kompleksowe i wieloaspektowe ujęcie problematyki badawczej, umożliwiające identyfikację czynników i uwarunkowań determinujących poziom bezpieczeństwa publicznego w Polsce i jego zróżnicowania przestrzennego.
4. Metody analiz statystycznych umożliwiających ocenę trendów wielkości charakteryzujących poziom i strukturę wydatków publicznych finansujących działalność Policji w celu utrzymania i poprawy poziomu bezpieczeństwa publicznego na poziomie regionalnym i krajowym.

3. Struktura i treść pracy

Koncepcja pracy została starannie opracowana pod względem podjętej problematyki, przedstawionego kontekstu teoretycznego, zdiagnozowania stanu wiedzy dotyczącej głównego przedmiotu rozważań oraz zaplanowania i przeprowadzenia badań własnych. Tym samym struktura pracy jest logiczna – kolejne rozdziały prowadzą czytelnika od zagadnień ogólniejszych do bardziej szczegółowych. Doktorantka wychodzi od rozważań na temat nadrzędnych wobec głównej kwestii kategorii pojęciowych: bezpieczeństwa publicznego jako przedmiotu badań ekonomicznych, dalej przedstawia organy administracji publicznej realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego oraz poziom bezpieczeństwa publicznego w Polsce i jego zróżnicowanie przestrzenne, następnie wydatki publiczne na finansowanie zadań Policji w Polsce i ich przeznaczenie. Autorka konsekwentnie realizuje

zaplanowane zamierzenia, wyjaśnia w rozprawie wiele istotnych teoretyczno-praktycznych zagadnień identyfikujących i diagnozujących podjęty problem.

We wstępie zaprezentowano najważniejsze motywy wyboru tematyki rozprawy, sformułowano tezę i hipotezy badawcze, cel rozprawy oraz cele pomocnicze, metodykę badań, zarysowano strukturę i zasadnicze zagadnienia rozważane w poszczególnych rozdziałach. Można zatem uznać wprowadzenie za kompletne, bowiem zawiera wszystkie wymagane elementy o właściwej treści merytorycznej.

Rozdział pierwszy zatytułowany „Bezpieczeństwo publiczne jako przedmiot badań ekonomicznych” wprowadza do problematyki rozprawy. Autorka prezentuje w nim kontekst zasadniczego problemu dotyczącego teorii dóbr publicznych jako konceptualnej podstawy ekonomicznych aspektów bezpieczeństwa publicznego. Przedstawia również systematykę oraz ewolucję poglądów na temat dóbr publicznych. Na szczególną uwagę zasługuje przedstawienie i zestawienie cech charakterystycznych w definiowaniu bezpieczeństwa publicznego w ujęciu różnych autorów. Autorka szeroko omawia także tę problematykę w relacji i wymiarze ekonomicznym, organizacyjnym i społecznym. Należy żałować, że Doktorantka nie podjęła próby przedstawienia własnych definicji. Wzbogaciłoby to znacznie wartość tej części opracowania. Niemniej treść pierwszego rozdziału jest ważnym i dobrze przedstawionym przyczynkiem do dalszego toku postępowania badawczego. Stanowi też solidny fundament do dalszych rozważań, zwłaszcza zawartych w rozdziale czwartym i piątym.

W rozdziale drugim dysertacji pt. „Organy administracji publicznej realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego” Autorka przedstawia pojęcie i istotę systemu bezpieczeństwa publicznego oraz opisuje zadania Policji, Straży Granicznej, Straży Gminnej oraz Inspekcji Transportu Drogowego. Przegląd literatury zawarty w drugim rozdziale pracy obejmuje nie tylko pozycje naukowe, lecz również ustawodawstwo obowiązujące w Polsce.

Rozdział trzeci prezentuje analizę porównawczą zgromadzonych i wyselekcjonowanych informacji umożliwiających ocenę bezpieczeństwa w kształtowaniu się przestępczości w ujęciu regionalnym. Do oceny zmian przestępczości wykorzystana została liczba przestępstw, ich struktura i dynamika. Uwagę skoncentrowano na trzech rodzajach przestępczości mających kluczowe znaczenie w badaniu zjawiska bezpieczeństwa. Zaliczono do nich przestępczość kryminalną, gospodarczą i drogową. Treści zawarte w tej części pracy obejmują analizę zmian przestępczości przeprowadzoną przy wykorzystaniu miar statystycznych, których wartości obliczono przy wykorzystaniu programu *Statistica 13 PL*. Autorka w rozdziale tym przedstawiła także model ekonometryczny przy wykorzystaniu

metody wskaźników pojemności informacyjnej (metoda Hellwiga). Jest to poprawna pod względem podniesionych problemów i prezentowanych informacji część opracowania.

Kolejne dwa rozdziały zawierają analizę zgromadzonego w badaniach pierwotnych materiału empirycznego. W poprawny sposób przedstawione zostały metody badawcze i sposób przeprowadzenia badań, dzięki czemu czytelnik jest w stanie ocenić ich poprawność i osiągnięte rezultaty badawcze. I tak w rozdziale czwartym wykorzystując metodę analizy dokumentów źródłowych Doktorantka pokazała wyniki analizy wydatków publicznych na finansowanie działalności Policji w latach 2006-2016, dzieląc je na wydatki, osobowe, rzeczowe i inwestycyjne. Przedłożyła dynamikę i strukturę tych wydatków oraz ich wpływ na poziom wynagrodzeń i wyposażenie Policji w aktywa trwałe.

W ostatnim, piątym rozdziale pracy, Doktorantka dokonała oceny poziomu bezpieczeństwa publicznego w Polsce oraz wyniki analizy zależności pomiędzy wzrostem wydatków na finansowanie Policji a efektami ekonomicznymi realizacji zadań przez Policję w zakresie ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego.

W zakończeniu pracy Autorka przedstawiła wnioski sformułowane na podstawie przeprowadzonych badań. Odniosła się również do weryfikacji tezy i hipotez badawczych oraz osiągnięcia założonych celów pracy.

Reasumując, rzeczowy układ pracy charakteryzuje się spójnością i racjonalną chronologią myślową poszczególnych jej części. Rozprawę cechują także dobre proporcje objętości poszczególnych rozdziałów, ich dopełnianie się merytoryczne i właściwa hierarchia oraz kolejność prezentowanych zagadnień i refleksji.

4. Ocena merytoryczna i formalna pracy

Recenzowana dysertacja jest opracowaniem, w którym Doktorantka dokonała nie tylko kompetentnej, systematycznej i wnikliwej, ale także dobrze przemyślanej analizy zagadnień związanych z działaniami Policji w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego z punktu widzenia efektów ekonomicznych. Rzetelność danych nie budzi zastrzeżeń i niewątpliwie mają one charakter bezspornej statystyki. Wnioski z badań stanowią potwierdzenie osiągnięcia celów cząstkowych i celu głównego oraz są odpowiedzią na postawione założenia badawcze. Solidnie udokumentowane, przedstawione w sposób bezstronny badania, umożliwiły dokonanie diagnozy, która pozwoliła:

- Zaprezentować kompleksowe i wieloaspektowe ujęcie problematyki badawczej, umożliwiające identyfikację czynników i uwarunkowań determinujących poziom bezpieczeństwa publicznego w Polsce i jego zróżnicowanie przestrzenne.
- Ocenić bezpieczeństwo przez pryzmat zmian w kształtowaniu się przestępczości w ujęciu regionalnym.
- Przedstawić wyniki analizy poziomu i struktury wydatków publicznych na finansowanie działalności Policji w latach 2006-2016, w podziale na wydatki osobowe, rzeczowe i inwestycyjne.
- Zaprezentować wpływ zmian wydatków na poziom wynagrodzeń oraz wyposażenie Policji w środki trwałe.
- Ocenić za pomocą analiz statystycznych trendy wielkości charakteryzujących poziom i strukturę wydatków publicznych finansujących działalność Policji w celu utrzymania i poprawy poziomu bezpieczeństwa publicznego na poziomie regionalnym i krajowym.
- Przeprowadzić ilościową ocenę zależności pomiędzy wzrostem wydatków na finansowanie Policji a efektami ekonomicznymi realizacji zadań przez Policję w zakresie ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego.

Uzyskane przez Doktorantkę wyniki wskazują, że poziom bezpieczeństwa publicznego w Polsce, mimo znacznego zróżnicowania przestrzennego, systematycznie wzrasta dzięki wzrostowi wydatków publicznych na finansowanie działań Policji. Wydatki te ponoszone były przede wszystkim na poprawę wynagrodzeń funkcjonariuszy oraz wyposażenia w sprzęt i uzbrojenie niezbędne do realizacji zadań z zakresu ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego. Zauważalna była coroczna tendencja zwiększania środków finansowych z budżetu państwa na poprawę poziomu bezpieczeństwa polskiego społeczeństwa. Udział wydatków z budżetu państwa na finansowanie Policji w Polsce kształtował się średnio na poziomie 0,5% PKB. W analizowanym okresie 2004-2016 r., jak udowadnia Autorka, przestępczość kryminalna i drogowa malała, a przestępczość gospodarcza utrzymywała się na względnie stałym poziomie. Znacząco zmniejszyła się liczba przestępstw ogółem. W konsekwencji wzrosło bezpieczeństwo publiczne. Wnioski te zapewne byłyby dogłębniejsze gdyby obejmowały dodatkowo lata 2017 i 2018, a więc po zmianach rządu w 2015 r. Rząd ten bowiem wprowadził wiele konwersji regulujących działalność Policji. Kontynuując ten wątek pozwolę sobie na dygresję, otóż jak pokazują dane statystyczne, Policja otrzymuje coraz więcej środków na poprawę wynagrodzeń funkcjonariuszy oraz wyposażenia w sprzęt i uzbrojenie niezbędne do realizacji zadań z

zakresu ochrony i utrzymania zwłaszcza bezpieczeństwa publicznego. Niemniej jak wskazują realia, jej działania nie zawsze przeprowadzone są sprawnie, mimo sukcesywnie wzrastających wydatków z budżetu państwa. Powstaje tu pewna wątpliwość czy efektywność, która w wielkim skrócie oznacza relację uzyskanych efektów do poniesionych nakładów ma miejsce w przypadku Policji. Świadczy o tym wiele przykładów, które zdarzyły się w ostatnich latach, m.in. Marsze Niepodległości odbywające się 11 listopada w Święto Niepodległości oraz Marsz Równości w Białymstoku 21 lipca 2019 r. Są to naturalnie tylko wybrane zdarzenia, ponieważ było ich zbyt wiele by wszystkie można było wymienić w recenzji. Oczywiście uwagi tej nie należy rozumieć jako zarzutu, który osłabia wartość pracy, lecz jako zwrócenie uwagi w przyszłych badaniach na ten aspekt.

Całość przedstawionej do recenzji rozprawy doktorskiej mgr Magdaleny Płacheckiej składa się z 254 stron znormalizowanego wydruku komputerowego, w tym 58 tabel, 22 rysunków. Na odnotowanie i podkreślenie zasługuje baza bibliograficzna obejmująca 69 pozycji zwartych, 29 aktów prawnych, 58 publikacji ciągłych, zarówno polskich, jak i obcojęzycznych oraz 3 źródeł internetowych, jak również wielu własnych udokumentowanych badań, obserwacji i obliczeń.

Opracowanie zostało także pod względem redakcyjnym i edytorskim przygotowane prawidłowo. Drobne uchybienia dotyczą przede wszystkim interpunkcji. Wymogi formalne zostały zachowane. Dysertacja napisana jest poprawnym językiem, w logiczny i komunikatywny sposób.

Ogólnie ujmując, rezultaty przeprowadzonych badań świadczą o zaangażowaniu poznawczym Autorki, jak również o tym, że jako naukowiec, podejmując się niełatwego zadania badawczego - w mojej ocenie -, założony cel w znacznym stopniu osiągnęła.

5. Uwagi szczegółowe

Recenzowana praca doktorska została starannie przygotowana edytorsko. Jednakże można wskazać kilka niedoskonałości pośród rozważań zawartych w rozprawie. Do uwag tych zaliczyć można między innymi:

- Zastosowany w dysertacji zwrot: „firma”, użyty m.in. w stwierdzeniu na stronie 6 opracowania: „System bezpieczeństwa publicznego tworzą organy administracji rządowej, samorządowej, a także firmy ochrony osób i mienia. Wszystkie te podmioty, choć w różnym zakresie i z różnymi kompetencjami, odpowiadają za zapewnienie bezpieczeństwa” jest niepoprawny. Otóż firma to nazwa, pod którą przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą lub zawodową. Nie jest ona

składnikiem przedsiębiorstwa. Prawo do firmy jest prawem podmiotowym przysługującym każdemu przedsiębiorcy. Słowo to prawdopodobnie przyjęło się w języku polskim za pośrednictwem francuskiego „firme”, wywodzącego się od włoskiego „firma”, pierwotnie oznaczającego potwierdzenie umowy podpisem. W języku potocznym pojęcie firma utożsamiane jest z pojęciem przedsiębiorstwo, jak też przedsiębiorca. Z prawnego punktu widzenia takie utożsamienie jest błędne.

- Zwrotu „aktorzy” (m.in. s. 33) nie powinno używać się w pracach naukowych, choć podobnie jak „firma”, często jest on stosowany w publicystyce i języku potocznym.
- Po przytoczeniu źródła pod rysunkami, tabelami, wykresami, modelami, diagramami, schematami, matrycami, mapami itp., należy postawić kropkę, tymczasem nie zawsze jest ona umieszczona (m.in. tabela 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; rys. 6, 7, 8, 10, 11).
- Na stronie 35 wkraść się błąd w punktowaniu wyliczanych konstatacji.

Recenzentka zdaje sobie sprawę, iż niektóre wysunięte uwagi formalne mają niewielkie znaczenie. mogą one jednak być podstawą do przemyśleń Autorki w przypadku przygotowania całego tekstu lub jego części do druku.

6. Konkluzja końcowa

Recenzowaną pracę doktorską uznaję za dojrzałą merytorycznie, świadczącą o kompetencji, rzetelności i dociekliwości Autorki. Zgłoszone uwagi mają charakter polemiczny i w żadnym zakresie nie wpływają na obniżenie ogólnie pozytywnej oceny rozprawy. Tym samym stwierdzam, że rozprawa doktorska magister Magdaleny Płacheckiej spełnia wymogi stawiane rozprawom doktorskim określonym w art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z p. zm.).

W związku z powyższym, wnoszę do Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych i Prawnych Uniwersytetu Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu o przyjęcie rozprawy doktorskiej zatytułowanej „Efekty ekonomiczne działań Policji w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego” oraz dopuszczenie jej Autorki do publicznej obrony.

Mając na uwadze zawarte we wszystkich częściach recenzji spostrzeżenia oraz uwagi, proszę Doktorantkę, aby podczas publicznej obrony rozprawy doktorskiej, ustosunkowała się do zagadnień, przedstawionych w formie następujących pytań:

1. Zwiększanie środków na działalność Policji, jak zauważa NIK nie powstrzymało odejścia wielu policjantów. Szacuje się, że nie będzie obsadzonych około 6 tys. wakatów. Dostrzega się również, że jest coraz mniej chętnych, by wstąpić do policji. Jakim zdaniem Doktorantki działania powinien podjąć Rząd, żeby zapobiec zbliżającemu się kryzysowi kadrowemu?
2. Jaką strukturę wydatków (w podziale na wydatki osobowe, rzeczowe i inwestycyjne) zaproponowałaby Doktorantka w celu poprawy działalności Policji w zakresie ochrony i utrzymania bezpieczeństwa publicznego?
3. Policja w Polsce ma w przyszłości składać się ze służby kryminalnej, śledczej, spraw wewnętrznych, prewencyjnej, wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym, a także nowej kontrterrorystycznej. Rzecznik praw obywatelskich Adam Bodnar uważa, że projekt nowelizacji o Policji, przygotowany przez sejmową Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych może ograniczyć działanie służb kontrterrorystycznych wyłącznie do stanu wyższej konieczności. Czy zgada się Doktorantka ze stanowiskiem RPO?
4. Które zdaniem Doktorantki służby Policji, powinny być w pierwszej kolejności bardziej doinwestowane?

Grzegorz Wolku